NOVICE
kmetijskih, obertnijskih in narodskih rečí.

Izhajajo vsako sredo in saboto. Veljajo za celo leto po pošti 4 fl., sicer 3 fl.; za pol leta 2 fl. po pošti, sicer 1 fl. 30 kr.

Tečaj XII. V Ljubljani v saboto 8. aprila 1854. *List 28.*

Priporočilo laške repice ali laškice (Topinambur).

Kar se krompir slabo obnaša, so bili kmetovavcem nasvetovani namestniki raznih plemen, kteri, ako tudi krompirja ne domestujejo, vsaj živinorejo zlajšajo. Med temi namestniki smo brali tudi večkrat laško repico, in vender se še malokje najde, dasiravno so večkrajne skušnje do dobrega poterdile, da je zares priporočila vredna zavoljo njene zadovoljnosti z vsakim svetom, zavolj rodovitosti in še drugih posebnih lastnost, ktere v sledečem naznanimo.

Laškica je enoletin podzemeljsk sad, ima veliko krompirjove podobe, se sadí ravno tako kakor ta spomladi, požene štiblje zlo podobne sončnicam, in nastavi v dobri, globoko vdelani in zrahljani zemlji pod enim steblom obilo repic krompirjove pa tudi še večje debelosti, večidel po en pehar pod enim steblom. Enkrat zasajena se vse naprejšnje leta sama zaseva, ker je ni mogoče čisto izkopati. Za tega voljo je nar bolje, jo posaditi v take kraje, kjer zna vedno ostati. Jeseni skopana se ne dá v kletih dolgo hraniti, ker rada zgnije, pa ima nasproti to dobro lastnost, da v zemlji puščena ne zmerzne, da še pozimi zlo raste, in da tako spomladi, ko zemlja otaja, služi v dober živež prešičem in govedom, ravno kadar v kletih začne klaje zmanjkovati.

Samo po sebi se vé, da v gnojenem svetu bogatejši rodí, kot v pustem, zatorej ji je treba, vsaj vsako tretje leto gnojiti, namreč tako, da se v jeseni vse štiblje posekajo, po tleh položé, in po verhu gnoj raztrosi. Spomladi pred kopanjem se štiblje poberejo, in na drobno razsekane v gnoj veržejo. Gnoj pa pri kopanju laškice pod zemljo spravi, in tako je obdelovanje do jeseni končano.

Ob hudih letinah je laškica tudi zdrava, čeravno ne močno tečna jéd za ljudí, vendar pa boljši kot marsiktere zeliša, ktere ljudjé jedó ob časih lakote. — Dobí se lahko, tudi pri meni. Dr. Orel.

Gnojenje z rastlinami.

(Konec.)

Grahorka in detelja.

Kar je lupinka za gorke kraje in še tako pusto zemljo, to je za merzli svet grahorka. Grahorka je za zeleni gnoj še bolji kakor grah, ker ima v steblih več redivnega gnjilca. Po skušnjah dunajske kmetijske družbe se je pridelalo po dvojnem gnojenji s podoranim grahom 30 vaganov pšenice, drugikrat 27 vaganov rèží, in na ravno tisti njivi, pognojeni z 360 centi živinskega gnoja, se je pridelalo enkrat 23 vag. pšenice, in drugikrat ravno toliko rèží. Vidi se iz tega: koliko gnojenje z zelenim grahom v primeri z navadnim hlevskim gnojem izdá. Po skušnjah Chancey-a ima grahorka podorana, veliko več v sebi, kakor navadni gnoj, in stroški, ki jih gnoječa grahorka prizadene, so le deseti del tega, kar gnoj veljá.

Za bolj debelo zemljo je detelja nar boljši gnoj, ako se 2. ali 3. košnja podorje, ker močne deteljne korenine zemljo nar bolj zrahljájo. Škoda, škoda! da kmetovavci tako malo gnojijo s podoranjem detelje, ki je tako dober gnoj!

Ajda.

Ajdovca ima med vsimi kmetijskimi rastlinami naj manj redivnega gnjilca v sebi, zato tudi za zeleni gnoj ni tako pripravna, kakor sočivnate in druge rastline, ki imajo veliko perja.

Rèž.

Že pred sto leti so kmetovavci njive večkrat gnojili z rèžjo. Francozi jo silno hvalijo in scer tako, da jim ne moremo verjeti, če pravijo, da 32 funtov zelene rèží ravno toliko zdá, kakor 72 funtov živinskega gnoja. Taka hvala več škodje, kakor koristi, ker ji pameten kmetovavec ne verjame. Z rèžjo gnojiti se pri nas menda ne bo nihče lotil; če bi pa utegnila kadaj toča pobiti polje še preden je začela rèž klasje zoriti, takrat se zamore kmet tolažiti, ako poklesteno zelenjad podorje, da je njivo dobro pognojil. Tako nikjer ni škode brez koristi.

Ogeršica.

Že od starodavnih časov v Normandíi pšenici gnojijo s podorano zimsko ogeršico. Ravnajo pa tam takole: Ogeršico sejejo jeseni, spomladi jo podorjejo, in potem grah sadé. Ko so grah pridelali, obsejejo njivo vdrugič z ogeršico o sv. Lorencu (sred augusta), jo v jeseni podorjejo in pšenico (zimno) vsejejo. Za bolj puste zemljiša pa ogeršica ni, ker se premalo izrase do podoranja.

Sploh je vediti treba, da gnojenje z rastlinami izmolženi zemlji ne pustí veliko gnojca, in da se zamorejo s pridom na to vižo gnojiti le take zemljiša, ki imajo še kaj starega gnojca (Humus) v sebi. Samo lupinka je izvzeta; ona napravlja podorana dobre pridelke tega, kar se vseje, in da scer tudi zemlji še več rodovitnosti.

Nekteri svetjejo tudi laško repico in laško rudečo deteljo za tako gnojenje; zlasti so nekteri svetovali z laško deteljo (Incarnatklee) gnojiti nograde. Al nogradom vémo za drug kaj dober gnoj, ki se dá z naj manjšimi stroški napraviti in scer tale: Listje in kar se druzega pridno nabere v nogradih, naj se s parstjo na kup spravlja in z gnojnico goveje živine dobro polije, tak gnojen kup pa večkrat premeče. To je gnoj, da ga ni boljšega za nograde. —

Naj bi umni kmetovavci prevdarili to, kar smo jim v tem spisu svetovali; pa naj bi nikar ne mislili, da hočemo s hvalo zelenega gnoja kratiti čast živinskega gnoja. Potrebno se nam je le zdelo, njih pozornost oberniti tudi na zeleni gnoj, ker smo od

druzih sort gnoja že toliko govorili. Prosimo le saj lupinke, ki je na vsaki pustoti tolikšne hvale vredna, ne pozabiti in se tudi tukaj starega vodíla deržati: poskušajmo marsikaj in obderžimo, kar je dobro, čeravno je novo. Tako bo novo kadaj tudi staro.

Zavolj živinske solí.

Živinska sol se dobiva, kakor smo v „oglasniku“ k 20., 22. in 25. listu oznanili, v štacuni gosp. Krišperja v Ljubljani na debelo in na drobno, cent po 4 fl., pol centa za 2 fl., četert centa za goldínar, funt pa po 2 krajc. in pol.

Pošilja se na Štajarsko ali kamor koli kdo hoče; se vé da vsak, kdor je želí, plača vožníno.

To odgovorimo na nektere vprašanja. Vred.

Tudi človeško življenje se dá zavarovati.

Kaj pa je spet to novega? bo rekel marsikter naših bravcev, ki še nikdar ni slišal od tacih asekuracij, pri kterih se zamore tudi življenje človeško zavarovati.

Po tem takem bo jenjala smert smert biti, ako se človek zamore asekurirati, da ne umerje? bo rekel kdo drug in zasmehoval naše besede, ki smo jih postavili na čêlo tega spisa.

Da se pohištvo in pohišje zavarje škode ognja, mi je dobro znano — se bo oglasil tretji — da si tergovci zavarjujejo blago, ki ga imajo dobiti po suhem ali po morji; da se poljski pridelki zavarjujejo škode, ako jih utegne toča zadeti; da se zavarjuje tudi živina, ako po bolezni pogine, — vse to sem že slišal in je lahko razumeti. Da pa se človeško življenje zavarovati zamore: to je ena tistih norčij, kakoršnih ima veliko sedanji svet, ki hoče celo Stvarnika mojstrovati, da bi izbrisal smert iz pratike življenja človeškega.

Tako jih slišimo veliko se posmehovati, — al ne čudimo se jim. Kdor kaj tacega pervikrat sliši, in mu ni razloženo bilo: kaj in kako je to zavarovanje, res ne bo lahko verjel. Če pa mu je natanko razloženo bilo, se ne bo le več smejal, temuč bo spoznal, da to ni „norčija“, ampak da je čista resnica in velika dobrota zlasti za manj premožne ljudí, ki želé si na stare dní kakošen kapitalček zagotoviti, ali, če umerjejo, svoji ženi, svojemu otroku ali kteremu koli dedniku kaj zapustiti.

Namen te asekuracije tedaj, kakor se samo po sebi razume, ne more biti zavarovanje življenja, da bi človek ne umerl, ampak je le, da si človek zagotovi več ali manj živeža na stare dní, ali pa da po svoji smerti svoji družini ali sploh svojim dednikom (erbom) zapustí kapital za živež njih, in jih tako preredí, kakor da bi še sam živel in jih redil.

V tem pomenu se mora razumeti ta zavarovavnica življenja (Lebensversicherung). In kdo more rêči, da to ni zavarovanje? Ne le to, da svoj život po svetu okoli nosimo, se pravi živeti; živeti v višjem pomenu se pravi tako ravnati, da je naša delavnost v dušnem ali telesnem obziru v prid tudi naslednikom našim. Koliko ljudí je na svetu, ki nobene druge vrednosti nimajo, kakor to, da so podedovali po očetu svojem, kar so in kar imajo. Kaj bi počeli taki, ko bi tacih očetov ne bili imeli? Ali ne živé taki očetje v svojih otrocih in naslednikih, čeravno so že davnej umerli? ali ni njih življenje na to vižo zavarovano včasih za sto in sto let? In tisti, ki so ustanovili na eno ali drugo stran zaznamstvu koristne naprave, ki so doprinesli slavne dela, ki so zapustili svetu zaklade svoje učenosti — ali ni življenje tacih, čeravno so že zdavnej strohneli, zavarovano na veke?

To smo memo gredé le omenili, da vsi naši bravci razumejo, da ta asekuracija, ktero bomo tukaj natanko popisali, se po pravici sme imenovati zavarovavnica človeškega življenja.

Kakor nas nobena asekuracija zavarovati ne more, da bi ne pogoreli, — nobena, da bi polja našega toča ne pobila itd., ampak nam le škodo povrača, ki jo omenjene nesreče prizadevajo, tako tudi koristuje zavarovavnica človeškega življenja. Koliko družín pride v nadlogo, ako jim oče nagloma umerje, ki jih je preživljal? Tudi bogate družine občutijo smert očetovo, če premoženje, popred veliko, se razdelí med veliko otrók. Angleži, od kterih celi svet vé, da znajo nar bolje prerajtati dobiček svoj, so od konca do kraja zapisani v take zavarovavnice, in bogati še bolj kakor drugi.

Če si zavarujemo pohištva in blago in polje in živino, da bi nas škoda ne zadela, ktera nas zadeti, pa tudi ne zadeti more, — ali nam ne veléva pamet, da tudi življenje svoje zavarjemo, zakaj nič ni tako gotovo na svetu kakor smert; le ure nihče ne vé, v kteri se bode sklenilo tukajšnje bitje. Zato pa tudi ni zoper nobeno škodo zavarovanje večja potreba, kakor zoper tisto, ktera po smerti enega človeka zadene druge.

(Konec sledí.)

Premišljevanje
narave in previdnosti božje v nji.

Poslovenil Mihael Verne.

Repače ali repate zvezde.

Te čudne zvezde, ki imajo imé od hlapa, ki jih obdaja, so gotovo svetovi sončne sostave. Krog sonca se vertijo kakor drugi planeti. Njih tek pa je od teka vsih drugih premičnih zvezd in planetov različen, in tudi njih podoba je različna. Ako megla, ki jih navadno obdaja, njih podobe ogledovati ne brani, jih kaže daljnogled pegaste in ostre. Velikost teh zvezd je silno različna. Nektere so komaj tolike, ko zvezde tretje in četerte verste, nektere pa še veče, ko zvezde perve verste. V sredi je gosto jedro, ki se pa včasih razdelí in robu enako biva. Njih podoba ni vselej popolnoma okrogla, in tudi njih svetloba ne enako živa in močna. Njih repi, ki vselej soncu nasproti stojé, so iz tako redke in prezračne snove, da se celò nepremičnice skozi nje lahko vidijo. Rep sega včasih od obzorja ali vidokroga skoraj do temena, in zvezdo kar lepo kinči. Kolikor dalje od zvezde sega, toliko bolj se širi, in kolikor njegova širokost raste, toliko se njegova svetloba manjša. Včasih se razdelí rep v razne krivine in žarke.

Vse to vkup je le nekoliko skušin, ki jih je skerbno ogledovanje repač ljudém nabralo. Gotovo pa je to le narmanjši in narnevažniši del vsega, česar je k popolnemu znanju te ali une repače treba. Večje vednosti človeško oko z vsimi pripomočki ne doseže. Ali so repače vodni sveti ali goreče krogle, se ne dá nikakor gotovo terditi. Ravno tako se ne dá na sledeče vprašanja dostojno odgovoriti: Al prebivajo žive stvarí na teh svetih, ki jih sedaj sončna vročína prav od blizo prepeka, in ki se potem spet od sonca v gosto temo oddaljšajo, kjer sončni žarki nič več ne zamorejo? Al so še prazni, pusti sveti, kakor je zemlja bila prej ko jo je Bog vredil, in bodo še le takrat svoj namen dobili, ko bo sedanji svet prešel? — Vse to so zgol vprašanja, ki nas lahko prepričajo, da človek je slaba, revna stvar, ki ne more nanje odgovoriti.

Nekterim so repače oznanovavke konca sveta; — nekteri berejo v njih osodo ljudstev in pad kraljestev; — mnogim se zdí, da kugo, vojsko, lakoto, povodnji in druge šibe žugajo. Al vsi ti babjoverci ne premislijo, da repače so prav naravne prikazni, ki se dajo gotovo

pred viditi, in ki ne morejo tedaj naprave sveta nikakor zmešati; oni ne spoznajo, da repače imajo, kakor vsi drugi planeti, veliko važniši namen, kakor je tisti, ki ga jim babja véra prilastuje. Al je mogoče, da neskončno modri Bog, le kakemu majhnemu številu živih stvarí njih prihodnjo osodo naznanovati, bi bil tolikšne svete na nebo djal!

Meni je repača, ko iz svoje grozovite daljnosti v naš vidokrog pride, ne oznanovavka nesreče, temuč razglasovavka veličanstva božjega.

Slovanski popotnik.

* Iz primirjajoče statistike se razvidi, na vsak tisuč (tavžent) stanovavcov austrianskega cesarstva spada 406 Slavjanov, 216 romanskih narodov (Talijanov in Romunov), 211 Nemcov in 167 aziatskega plemena, to je, Madžarov, Judov, Armencov, Ciganov itd.

* Konec leta 1853 je štelo društvo sv. Cirila in Metoda v Berni 1626 udov; v letu 1850 jih je štelo še le 51.

* Gosp. Hattala bo izdal imenitno jezikoslovno delo pod naslovom: Zvukosloví jazyka staro- i novočeskeho a slovenskeho s pripomočjo matice česke.

* V Zagrebu pride kmalo na svitlo Kraljodvorski rokopis v ilirsko od znanega pesnika Ternskega prestavljen.

* Prof. Kurelac je pripravil nektere stare spise iz 16. stoletja za natis in sicer: Vila slovinska, Jarula, Judita, život sv. Jeronina.

* Serbski listi oznanujejo naročbo na Liturgio sv. Jovana Zlatousta.

* Dr. Amerling je izdal delo pod naslovom: Učebni zakladové hospodarstvi a řemeslnictvi (kemijski zakladi kmetijstva in obertništva). Celo delo obseže 10 zvezkov, je lično in ne drago.

* V Pragi nameravajo izdajati tehnologiški časopis v češčini; za vrednika imenujejo prof. Balda.

* Poljski pesnik Moravski je prestavil več pesem glasovitega Byrona v poljsko.

* Vrednik na Dunaju izhajočega serbskega časopisa Svetovida je dobil dovoljenje svoj časopis v politiškega prestvariti.

Novičar iz austrianskih krajev.

Iz Gradca 1. aprila. Prečastiti gospod škof Friderik Baraga so se na svojem povratku v Ameriko tudi pri nas nekaj časa pomudili, in tako vsim tistim, kteri so jih viditi hotli, željo izpolnili. V saboto 1. aprila so sem prišli, in obiskali samostan O. Frančiškanov. Popoldne so tudi v tukajšno seminišče prišli. Komaj da so še pri vratih bili, že je isti hip po celem seminišču glas razletel: „Škof Baraga, škof Baraga pridejo“. Veliko veselje smo občutili, za razširjenje kristijanstva toliko zasluženega moža po osebi viditi. Ko pa se je še isti dan začulo, da bodo zjutraj v nedeljo v tukajšni stolni cerkvi pridigovali, je vsaki nesterpljivo jutrejšnjega dneva, nesterpljivejše pa še 10. ure čakal, ko so pridigovati imeli. Že dosto pred je bila cerkev polna. Vsaki, kteri jih je čul, se je čudil njih krepkemu glasu, ker jih je slehern v tej scer prostornej cerkvi lahko razumel. — V pondelek 3. aprila so nas zapustili. Bog jim daj srečen povratek v dežele njih poklica!

Vs. Nj—v. Š—a.

Od slov. Bistrice na Štaj. M. R. *). Slaba se nam godí. Če nam milostljivi Bog tega leta posebno ne blagoslovi, bomo mogli lakote pomreti; dragína je že zdaj tako silna pri nas, da ubogi ljudjé že zdaj nimajo kaj živeti. Pa tudi letos se nam slaba kaže, ako presilna suša kmalo ne jenja. Repata zvezda se nam spet prikazuje; vidimo jo pri nas še bolj kakor lani. Kaj pa pomeni? *) Govorijo ljudjé veliko od nje in vsake baže kvantajo.

Iz Moravške fare 3. aprila. .....č. Pretekli mesec so bili tisti milodari, kteri so se po celem Krajnskem za naše nesrečnike lani od toče zadete pobirali, v naši fari razdeljeni; 381 fl. 17 kr. so gosp. tehant od c. k. okrajnega glavarstva iz Kamnika dobili, in jih po posvetovanji s soseskinimi možmí med 131 nar bolj potrebnih družin razdelili. Kar se je pa po „Novícah“ nabralo, kar so gosp. tehant od svojih prijatlov sami sprosili, in tistih 32 mernikov pšenice od miloserčnega gosp. Mühleisna iz Ljubljane, in pa en boh 125 funtov težák iz Gorenskega od milega gospoda J. K., nekdajnega kaplana v Moravčah, so bili g. tehant že pred med nar bolj potrebne razdelili. — Res, da so precej veliki darovi, pa v letošnji dragini tolikim potrebam in revšini kakor je zdaj v naši fari, veliko zadostiti ne morejo, ker revni ljudjé veliko potrebujejo za življenje in za semena vsake sorte. Ni zameriti, ako se jih veliko z praznimi žaklji podá po svetu, si kako pest žita za seme ali kosček kruha za svoje gladne otročiče sprosit.

Vsim tistim pa, kteri so kaj zgorej omenjenim darovom priložili, se prav iz serca zahvalimo. Naj jim Bog stoterno poverne!

Iz Kamnika 21. marca. P. Kmetovavci naše okolice, ki se deloma od živinoreje živé, so kaj veseli, da zdaj vendar po nižji ceni zamorejo sol za živino kupovati, in hvalijo marljivo kmetijsko družbo, da si na vse strani prizadeva, kmetovavcem pomagati. Prodaja se pri nas na drobno funt po 2 krajc. in pol. Upamo pa, da bomo v stanu, jo v kratkem še bolji kup dobivati, ker je zdaj le posebno na tem ležeče, da je vožnina iz Tersta kar nar bolj nizka. Kakor hitro se bojo živinorejci prepričali, da je ta — černa — sol ravno tako dobra kot bela, jo bojo kupovali dvakrat več kot une, in dobrota za živinorejo bode velika. (Da je černa sol ravno tako dobra kot bela, in da mora ravno tako dobra biti, je očitno iz tega, ker v 1 centu černe solí je 98 funtov bele solí, 1 funt pa ogelnega prahú in 1 funt encijanove štupe. Smeli bi rêči, da je po ti mešanici še skor bolji za prebavilo. Vred.)

Iz Ljubljane. Ta teden je bila drênaža na močirnem mestnem travniku poleg Dolenske ceste končana, to je, podzemeljske cevi vse položene. Kako dobro je delo to izpeljano, in koliko vode je v ti močirni zemlji, se zdaj vsak lahko prepriča, ako gre na konec travnika gledat, kjer se iz vsih cevi nabrana voda v veliko cev steka in kakor studenec noč in dan teče, čeravno je zdaj suša velika. Vsa ta voda mora tedaj priti iz studencov, ki zamakvajo od spodej svet in tako močirje delajo. Zdaj se bojo vsi grabni še poravnali, na jesen pa se bo lepo poravnal zgornji konec travnika in potem tudi voda na-nj napeljala iz pripotnega grabna. — Te dní je „Laibacher Zeitung“ naznanila slovesnosti, ki se bojo tudi v Ljubljani obhajale v praznovanje vesele ženitve presv. cesarja, ki bo na Dunaji 24. aprila. Na belo nedeljo zvečer bo celo mesto razsvitljeno; drugi dan (na dan poroke) bo velika peta sv. maša in daritev

*) Kakor smo že zadnjič oznanili, je že davnej pošlo vse seme debelega korenja.

*) Naj se bere v današnjih „Novícah“ na 2. strani. Tudi lani smo v 70. listu od repatih zvezd natanko govorili; naj bi se tisto vsim bralo, ki ima vražne misli od kometov. Da se letos krive misli od repatih zvezd res zlo vjemajo s tem, kar smo doživeli, je le zgol primerek. Tudi brez kometa bi ne bilo drugači. Vred.

milošin; zvečer bo v kazini razpostava od gosp. Stroja nalašč za to poslopje narejene cesarjeve podobe; po tem bo tombola v dohodek varovavnici malih otrok, in pa ples; 27. aprila bo napravila filharmoniška družba slovesen koncert, in družba strelcov bo s tombolo v ravno tisti namen in s plesom začela strelanje 30. aprila, ki bo terpelo do 5. majnika. V vedni spomin pa se bo ustanovila iz nabranih milodarov milodarnica, iz ktere se bojo delile sirotam milošnje, in ki se bo novi cesarici na čast „Elizabetna milodarnica“ imenovala. — Na belo nedeljo bojo tudi po vsih farah cele dežele velike sv. maše.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesarskim velikim kasam po vsih deželah je ukazano, da naj se plačila ljudém odrajtujejo v banknotih, deržavnozakladne liste (Reichsschatzscheine) pa naj se pošiljajo na Dunaj, da bo tako kmalo le spet ene sorte papirnati dnar med ljudstvom, namreč banknoti. — Kdor nekdanjih grajšakov ali scer k prejemu opravičenih želí na rajtingo odškodníne svoje kako predplačilo dobiti, mora pa ukazu ministerskem v prošnji svoji natanko povedati: ali na tisto posestvo, za ktero odškodninsko predplačilo želí, niso bile kakošne nasprotne odrajtvila nekdanjim podložnim vpisane, kakošne in kolikšne. — Tudi ogersko tobakovo perje bo vlada to leto in prihodnje dvé leti dražje plačevala. — C. k. ministerstvo nauka je določilo, da naj, kjer koli le more biti, učitelji večklasnih ljudskih šol z učenci spodnjega klasa v višje klase naprej gredó. — Poslednje novice iz rusovsko-turške vojske so, da so Rusi 27. p. m. v Dobruči Turkom tudi terdnjavo Mačin po dvadnevnem hudem bombardiranju in dvakratnem naskoku vzeli in ravno tisti dan tudí Tulčo; posadko teh terdnjav so zajeli in blizo 5000 vjetih Turkov in nekoliko angležkih in francozkih oficirjev v Besarabijo tirali. Ker se Omer-paša bojí, da bi Rusi ne prijeli Varne (Varna in Šumla ste imenitne terdnjavi, vse druge, ki so jih Rusi dozdaj vzeli, niso posebno važne), je poslal jadernika v Carigrad: naj gré nekoliko bark pred Varno, in na to je šlo nekoliko angležko-francozkih tje; druge švigajo sedaj po černem morju; vsih skupej je angležkih 9 rednih bark, 11 pa fregat, francozkih 8 rednih bark, 10 fregat, turških 7 rednih bark. Armada francozka, ki gré na Turško, je zdaj določena na 50.000 mož, angležka na 25.000. Za gotovo se pripoveduje, da je 20.000 Turkov pri Zimnici čez Donavo šlo. — Ker so Rusi vse znamnja (350) barkam nevarnih krajev na izhodnem morju pokončali, je poslal admiral Napier nekega kapitana naprej, da sledí po teh mestih in jih zaznanuje. — Tako hudo kakor škof v Parizu v svojem „pastirskem listu“ še menda nihče ni govoril zoper Ruse; naravnost pravi: če se car-papež vsede na prestol Carigradski, bo konec sveta. — Naj novejša novíca pa je ta, da car rusovski v pismu do kralja prusovskega ponuja svetu mir, ako se pravíce, ki jih je sultan zdaj obljubil kristijanom, zagotovijo po pogodbah. Ker car pred 14 dnevi od ravno teh ponudb zedinjenih 4 vlad nič slišati ni hotel, je to zastavica, ktere menda ni težko uganiti.

Kratkočasnice iz rusovsko-turške vojske.

(Zabavljica.) Petrograške novine (v 23. listu p. m.) zasmehujejo angležko-francozko žuganje v sledeči pesmici:

Angleži in Francozi:
Vmaknite se iz Moldave in Valahije,
Da vojska naša vas ne pobije!
Rusi:
Vmakniti hočemo se koj današnji dan,
Al vedite! da le na — uno stran! (Dobručo).

(Smešnica.) Bukureščani so še zmiraj dobre volje, akoravno jih nadloge bližnje vojske tarejo. Temešvarski časnik pripoveduje naslednjo smešnico, ki gré tam, se vé da skrivaj, od ust do ust. Gotovo je namreč, da v bitvi pri Oltenici je padlo okoli 4000 Rusov; ker pa imajo Rusi še bolj kakor drugi vojskovodji navado: da število mertvih vselej pomanjšujejo v svojih očitnih razglasih, tako so ga veliko veliko pomanjšali tudi v naznanilu omenjene bitve. Na to so Bukureščani sledečo smešnico skovali. Ko je namreč tistih 4000 vojakov, ki so pri Oltenici smert storili, pred nebeške vrata prišlo, so počeli strašen hrup in ropot. Sveti Peter berž priteče z velicim ključem v roci, pomolí glavo skozi oknice pri vratih, in nejevoljno vpraša: kdo tako nespodebno ropoče? Odgovorijo mu: „Mi smo, ki smo za pravo vero in sveti križ na Oltenici pri Donavi življenje dali; hočemo tedaj, da nas berž v nebesa spustiš“. Sveti Peter rêče: „počakite enmalo“, in v tem seže po oglas rusovskega vojskovodja v tisti bitvi; začudivši se pokaže s ključem na ta oglas in rêče jim: „tukaj stojí zapisano, da je tam le dvanajst mož padlo. Tistih 12 naj jih pride v sveti raj, vi drugi pa pojte, od kodar ste prišli! Nas ne bote goljufali“.

Limbarska gora *).

Legenda, po stari národni popravljena.

Je lepa gora Limbarska,
Pod njo zelena tratica,
Stojí na trati hišica,
Je v hiši mlada vdovica.
Ženica ima le hčerko še,
In toči drago vinčice.
Je solnce že za goro šlo,
Po cesti potva še nekdo;
Sta bratca dva: svet Valentin,
In drug njegov, svet Peregrin.
Na pragu mati ozira se,
Ima pri pasu ključe vse.
Svet Valentin spregovorí:
„Bi naji prenočili vi?
Za božji dar storite to,
Da vaša sreča večja bo“.
Se mati ošabno oglasí:
„Mi večje sreče treba ni!
Je v hlevu trop živinice,
In v kleti dobro vinčice;
Je v skrinji več denarcov še,
In v hiši pivcov polno vse;
Kdor bo za sladko vince dal,
On bo pod mojo streho spal“.
Svetnik od hiše se spustí,
In ženi s perstom zaprotí:
„Jez nisem dal. ne bom še dal,
Ne bom pod tvojo streho spal;
Nocoj pa boš, prevzetnica,
Me še na pomoč klicala.
Glej! polnoči ne bo še preč,
Ne bo vse tvoje sreče več!“ —
Storí se kmalo černa noč,
Se čudno skaže božja moč.
Devet še ura bila ni,
Goved se v hlevu poduší,
In žena je vsa žalostna
Do neba glasno klicala:
„Pomagaj, Bog! svet Valentin,
In brat njegov, svet Peregrin!“
Deset še ura bila ni,
Iz sodov vino izkipi;
In žena bolj prestrašena
Je še glasneje klicala:
„Pomagaj, Bog! svet Valentin,
In brat njegov, svet Peregrin!“
Enajst še ura bila ni,
Za mertvo hčerka obleží;
In žena vsa omamljena
Je s silnim vekom klicala:
„Pomagaj, Bog! svet Valentin,
In brat njegov, svet Peregrin!“
Dvanajst še ura bila ni,
Do zemlje hiša pogorí;
In žena vsa ponižana
Je zdihovaje klicala:
„Pomagaj, Bog! svet Valentin.
In brat njegov, svet Peregrin!“
Ni bilo polnoči še preč,
Vse sreče žena nima več. —
Glej, človek, od napuha gnan,
Sam zase slab je ves tvoj stan;
Ves up postavi le v Boga,
On sam ti srečo terdno da;
Izvoljenih ne zaničuj,
In za pomoč v nebo zdihuj:
„Pomagaj, Bog, svet Valentin,
In brat njegov, svet Peregrin!“

Hicinger.

*) Limbarska gora stojí na južni strani Dunajske ceste, ktera od Ljubljane proti Štajarski pelja; verh lepega hriba stojí cerkev s. Valentina, močno obiskovana. Mesto imenovane nesrečne hiše hoče ljudska pravlica še poznati. Na Berdu pri Podpeču je v cerkvi Matere božje tudi oltar s. Peregrina, kdaj med ljudstvom tudi bolj znan. Legenda po pesniški šegi oba svetnika stori brata, dasiravno sta deleč narazen živela.

Stan kursa na Dunaji 6. aprila 1854.

Obligacije deržavnega dolga	5 %	85 7/8	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.		79	fl.
	4 1/2 „	76 1/2	„	Windišgrac. „ „	20 „	27 3/4	„
	4 „	69	„	Waldštein. „ „	20 „	29 3/8	„
	3 „	54	„	Keglevičeve „ „	10 „	10 1/4	„
	2 1/2 „	43 1/2	„	Cesarski cekini		6 fl. 21	
Oblig. 5% od leta 1851 B		107	„	Napoleondor (20 frankov)		10 fl. 53	
Oblig. zemljiš. odkupa 5%		85	„	Suverendor		18 fl. 50	
Zajemi od leta 1834		205	„	Nadavk (agio) srebra:			
„ „ 1839		118	„	na 100 fl.		36 fl.	

Loterijne srečke:
V Terstu 5. aprila 1854: 2. 44. 77. 36. 79.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 19. aprila 1854.

Odgovorni vrednik: *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik: *Jožef Blaznik.*